

فهرست مطالب

سخن مولف	۱۱
مقدمه	۱۳
بخش اول: کلیات	۲۷
مقدمه	۲۷
فصل اول: تعاریف (عقل و قانون گذاری)	۲۹
گفتار اول: چیستی عقل	۲۹
مبحث اول: ریشه‌شناسی واژه عقل	۲۹
بند اول: ریشه‌شناسی واژه عقل در زبان عربی	۲۹
بند دوم: ریشه‌شناسی واژه عقل در زبان انگلیسی	۲۹
بند سوم: ریشه‌شناسی واژه عقل در فارسی:	۳۱
مبحث دوم: معناشناسی واژه عقل	۳۱
بند اول: معناشناسی عقل در زبان فارسی	۳۱
بند دوم: معناشناسی عقل در زبان انگلیسی	۳۲
مبحث سوم: رابطه عقل با مفاهیم متقابل	۳۴
بند اول: عقل در مقابل جنون	۳۵
بند دوم: عقل در مقابل جهل و شهوت	۳۵
بند چهارم: عقل در مقابل هوای نفس	۳۷
بند پنجم: عقل در مقابل شرع و نقل	۳۸
گفتار دوم: چیستی قانون گذاری	۳۹
مبحث اول: ریشه‌شناسی قانون	۳۹
مبحث دوم: معناشناسی قانون	۴۰
مبحث سوم: اصطلاح‌شناسی قانون	۴۰
بند اول: اصطلاح قانون در فقه	۴۱
بند دوم: اصطلاح قانون در حقوق	۴۲
مبحث چهارم: مفهوم قانون گذاری	۴۳
مبحث پنجم: فلسفه قانون گذاری	۴۵
بند اول: تعریف فلسفه قانون گذاری	۴۵
بند دوم: زمینه شکل‌گیری و قلمرو فلسفه قانون گذاری	۴۵
بند سوم: فلسفه قانون گذاری به‌مثابه مطالعه وضع قانون	۴۷

فصل دوم: تاریخچه قانون گذاری.....	۴۷
گفتار اول: قانون گذاری ماقبل مدرن.....	۴۸
مبحث اول: تمدن های غربی قانون گذاری.....	۴۹
بند اول: یونان.....	۴۹
بند دوم: روم.....	۵۲
مبحث دوم: تمدن های شرقی قانون گذاری.....	۵۴
بند اول: بابل.....	۵۴
بند دوم: ایران.....	۵۵
گفتار دوم: قانون گذاری مدرن.....	۵۵
فصل سوم: تقسیمات عقل در قانون گذاری.....	۵۹
گفتار اول: عقل نظری و عقل عملی.....	۶۰
مبحث اول: ماهیت عقل نظری و عملی.....	۶۱
مبحث دوم: عقل نظری و عملی در قانون گذاری.....	۶۴
گفتار دوم: عقل تجربی و عقل فلسفی.....	۶۵
مبحث اول: ماهیت عقل تجربی و فلسفی.....	۶۵
مبحث دوم: عقل تجربی و فلسفی در قانون گذاری.....	۶۷
بند اول: درک واقعیات «جامعه هدف» در قانون گذاری.....	۶۷
بند دوم: استفاده از تجارب قانون گذاری سایر کشورها.....	۶۸
گفتار سوم: عقل قدسی و عقل عرفی.....	۶۹
مبحث اول: ماهیت عقل قدسی و عرفی.....	۷۰
مبحث دوم: عقل قدسی و عرفی در قانون گذاری.....	۷۴
گفتار چهارم: عقل فردی و عقل جمعی.....	۷۶
مبحث اول: ماهیت عقل فردی و عقل جمعی.....	۷۶
مبحث دوم: عقل فردی و عقل جمعی در قانون گذاری.....	۷۸
گفتار پنجم: عقل بهنجار و عقل هنجاری در قانون گذاری.....	۷۹
مبحث اول: ماهیت عقل بهنجار و عقل هنجاری.....	۷۹
مبحث دوم: عقل بهنجار و هنجاری در قانون گذاری.....	۸۰
جمع بندی بخش نخست.....	۸۲
بخش دوم: عقل در قانون گذاری سکولار و قانون گذاری دینی (اسلامی).....	۸۵
مقدمه.....	۸۵
فصل اول: عقل در قانون گذاری حکومت سکولار.....	۸۶
گفتار اول: شناخت سکولاریسم.....	۸۶

فهرست مطالب □ ۷

مبحث اول: چیستی سکولاریسم	۸۶
بند اول: معناشناسی	۸۷
بند دوم: اصطلاح‌شناسی	۸۹
مبحث دوم: سرگذشت سکولاریسم	۹۰
بند اول: زمینه دینی و اصلاحات دینی	۹۰
بند دوم: زمینه‌های سیاسی و اجتماعی	۹۲
بند سوم: زمینه‌های فکری	۹۳
مبحث سوم: مبانی قانون‌گذاری سکولار	۹۶
بند اول: مبانی هستی‌شناختی	۹۶
بند دوم: مبانی انسان‌شناختی	۹۷
بند سوم: مبانی دین‌شناختی	۹۷
بند چهارم: مبانی معرفت‌شناختی	۹۷
گفتار دوم: راسیونالیسم به‌عنوان مهم‌ترین مبنای سکولاریسم	۹۸
مبحث اول: مفهوم عقل‌گرایی (راسیونالیسم)	۹۸
بند اول: معناشناسی	۹۸
بند دوم: اصطلاح‌شناسی	۹۹
مبحث دوم: کاربرد عقل‌گرایی (راسیونالیسم)	۹۹
بند اول: عقل‌گرایی در عصر روشنگری	۱۰۰
بند دوم: عقل‌گرایی در فلسفه	۱۰۳
بند سوم: عقل‌گرایی در کلام	۱۰۷
گفتار سوم: راسیونالیسم (عقل‌گرایی) در قانون‌گذاری سکولار	۱۰۹
فصل دوم: عقل در قانون‌گذاری حکومت دینی (اسلام)	۱۱۳
گفتار اول: شناخت حکومت دینی	۱۱۳
مبحث اول: چیستی حکومت دینی	۱۱۳
بند اول: معناشناسی حکومت دینی	۱۱۳
بند دوم: اصطلاح‌شناسی حکومت دینی در اسلام	۱۱۴
مبحث دوم: سرگذشت حکومت دینی	۱۱۵
بند اول: روایت پیامبرانه	۱۱۶
بند دوم: روایت شاهانه	۱۲۱
گفتار دوم: مبانی قانون‌گذاری حکومت دینی (اسلام)	۱۲۵
مبحث اول: مبانی هستی‌شناختی	۱۲۶
مبحث دوم: مبانی انسان‌شناختی	۱۲۷
مبحث سوم: مبانی دین‌شناختی	۱۲۸

۱۲۹	مبحث چهارم: مبانی معرفت‌شناختی.....
۱۳۱	گفتار سوم: منابع قانون گذاری حکومت اسلامی.....
۱۳۱	مبحث اول: نقل.....
۱۳۱	بند اول: قرآن.....
۱۴۱	بند دوم: سنت.....
۱۴۷	مبحث دوم: عقل.....
۱۴۷	بند اول: عقل در علوم قانون گذاری اسلام.....
۱۵۵	بند دوم: عقل در مکاتب قانون گذاری اسلام (شیعه).....
۱۵۹	بند سوم: شئون عقل در قانون گذاری اسلام.....
۱۷۰	مبحث سوم: تعارض عقل و نقل و راهکارهای حل آن.....
۱۷۱	بند اول: روش‌های فنی و علمی.....
۱۷۷	بند دوم: روش‌های عملی و کاربردی.....
۱۸۸	بند سوم: نقد نظرات و ارائه راهکار.....
۱۹۲	فصل سوم: مقایسه و نقد حکومت و قانون گذاری سکولار و دینی.....
۱۹۲	گفتار اول: مقایسه قانون گذاری سکولار و قانون گذاری دینی.....
۱۹۳	گفتار دوم: نقد حکومت و عقل سکولار.....
۱۹۶	گفتار سوم: نقد حکومت و عقل در قانون گذاری دینی.....
۱۹۶	گفتار چهارم: تحلیل نهایی.....
۱۹۸	جمع‌بندی بخش دوم.....
۲۰۱	بخش سوم: مطالعه موردی قانون گذاری ایران.....
۲۰۱	مقدمه.....
۲۰۲	فصل اول: تاریخچه قانون گذاری در ایران.....
۲۰۳	گفتار اول: قانون گذاری ماقبل مدرن.....
۲۰۳	مبحث اول: قانون گذاری در ایران باستان.....
۲۰۴	بند اول: هخامنشیان.....
۲۰۷	بند دوم: اشکانیان.....
۲۰۸	بند سوم: ساسانیان.....
۲۱۱	مبحث دوم: قانون گذاری در دوران اسلامی.....
۲۱۳	گفتار دوم: قانون گذاری مدرن.....
۲۱۳	مبحث اول: قانون گذاری در دوران مشروطه.....
۲۱۳	بند اول: تحولات اجتماعی و سیاسی.....
۲۱۶	بند دوم: عقل در نظریه قانون گذاری مشروطه.....

۲۲۴	بند سوم: قوانین دوران مشروطه
۲۳۱	مبحث دوم: قانون گذاری در جمهوری اسلامی ایران
۲۳۲	فصل دوم: آسیب شناسی عقل در قانون گذاری جمهوری اسلامی
۲۳۳	گفتار اول: آسیب شناسی شکلی عقل در قانون گذاری جمهوری اسلامی
۲۳۳	مبحث اول: تعدد قانون گذاران در جمهوری اسلامی
۲۳۴	بند اول: قانون گذاران درون قانون اساسی
۲۳۷	بند دوم: قانون گذاران برون قانون اساسی
۲۴۵	بند سوم: نقد نهایی
۲۴۶	مبحث دوم: تورم قوانین در جمهوری اسلامی
۲۴۷	بند اول: علل تورم قوانین
۲۴۸	بند دوم: آثار تورم قوانین
۲۵۰	بند سوم: راهکار مقابله با تورم قوانین
۲۵۴	گفتار دوم: آسیب شناسی آیین قانون گذاری جمهوری اسلامی
۲۵۴	مبحث اول: آیین قانون گذاری قانون اساسی
۲۵۵	بند اول: بازنگری در قانون اساسی
۲۵۸	بند دوم: تفسیر قانون اساسی
۲۵۹	مبحث دوم: آیین قانون گذاری قانون عادی
۲۵۹	بند اول: قانون گذاری از طریق مجلس
۲۶۵	بند دوم: قانون گذاری از طریق همه پرسی
۲۶۶	بند سوم: نقد و بررسی آیین قانون گذاری در ایران
۲۷۲	گفتار سوم: آسیب شناسی ماهوی قانون گذاری ایران
۲۷۲	مبحث اول: چالش قانون گذاری ایران با قوانین حقوق بشری
۲۷۴	بند اول: ماهیت فراملی بودن ارزش های حقوق بشری
۲۷۸	بند دوم: فراملی بودن حقوق بشر در اسناد بین المللی
۲۸۸	بند سوم: چالش فرهنگ و حاکمیت با حقوق بشر
۲۹۶	مبحث دوم: چالش قانون گذاری ایران با قوانین کیفری
۲۹۷	جمع بندی بخش سوم
۳۰۱	نتیجه گیری نهایی
۳۱۵	فهرست منابع و مآخذ
۳۳۹	نمایه موضوعی